

NOBUO SUZUKI

MANEKI-NEKO

**JAPOŃSKI SEKRET SZCZĘŚCIA
I POMYŚLNOŚCI**

**TŁUMACZENIE
MAŁGORZATA KAFEL**

OTWARTE

KRAKÓW 2026

*Dzień, w którym decydujesz się to zrobić,
jest twoim szczęśliwym dniem.*

Przysłowie japońskie

WPROWADZENIE
SZCZĘŚCIE NIE JEST
KWESTIĄ PRZYPADKU

Pomyślność i zły los to kwestie, które zawsze mnie fascynowały. Od dziecka zastanawiałem się, dlaczego niektórym ludziom nic nie wychodzi, podczas gdy inni zawsze osiągają swoje cele. Czyżby istnieli bogowie, którzy nagradzają jednych, a o innych zapominają albo ich karzą? Może to po prostu kwestia przypadku?

To by było bardzo niesprawiedliwe, mówiłem sobie.

Dorastając, zaczynałem jednak zdawać sobie sprawę, że osoby, które twierdzą, że mają pecha, zazwyczaj różnią się od tych, które pomagają swojemu szczęściu.

Te pierwsze zawierzają swój los siłom zewnętrznym, takim jak gry losowe. Czekają, aż los się do nich uśmiechnie, ponieważ nie wierzą, że mają na niego wpływ. Są bierne. Potrafią przeżyć życie w oczekiwaniu na pomyślny wiatr.

Osoby z tym drugim podejściem – i dla nich jest ta książka – **dają z siebie wszystko, żeby osiągnąć jak**

najlepszy rezultat. Nie oznacza to, że zawsze odnoszą sukces, a jednak nie szczędząc wysiłków, starają się stwarzać sprzyjające okoliczności, dostrzegając nadarzające się okazje i otaczać się ludźmi, którzy mogą im pomóc w spełnieniu pragnień.

Osoby z drugiej grupy kierują się w życiu japońską dewizą *ganbatte*, którą można przetłumaczyć jako „staraj się ze wszystkich sił”. Japończycy mówią *ganbatte!*, gdy chcą dodać komuś otuchy przed trudnym zadaniem albo pocieszyć osobę znajdującą się w ciężkiej sytuacji.

Wyrażenie to stanowi zachętę do dalszego wysiłku i dawania z siebie wszystkiego. To postawa daleka od polegania na szczęściu i powierzania wyniku przypadkowi, skłonności pobrzmiewającej w językach, w których ludzie życzą sobie nawzajem „powodzenia!”. *Ganbatte* jest wezwaniem do dołożenia starań, aby to, czym się właśnie zajmujemy, wykonać najlepiej jak to możliwe.

Nic dziwnego, że *ganbatte* jest jednym z ulubionych powiedzeń Japończyków. Zachęca nas do tego, byśmy się nie poddawali, choćby przeszkody, z którymi się mierzymy, wydawały się nie do pokonania.

Ta wytrwałość jest częścią mentalności Japończyków. Dzięki niej był możliwy tak zwany cud gospodarczy – szybka odbudowa kraju po drugiej wojnie

światowej. Ta sama cecha pozwala Japończykom podnieść się po każdej klęsce żywiołowej.

A jednak kultura wysiłku nie wystarczy, by wieść życie, jakie sobie wymarzyliśmy. Potrzebna jest jeszcze szczypta magii: wiara, że możemy to osiągnąć.

I to właśnie moment, w którym na scenę wkracza *maneki-neko* – figurka przedstawiająca kota z uniesioną przednią łapą w geście przywołującym pomyślność. To jemu zawdzięcza tytuł ta książka.

Rytały i przekonania, które przygotowują nas mentalnie na pomyślne scenariusze, stanowią cenną pomoc w kształtowaniu własnego losu.

W tej książce przywołuję najbardziej rozpowszechnione przekonania na temat tego, jak przyciągnąć szczęście, a także rytuały, amulety, tradycyjne praktyki i legendy. Uzupełniam je o poglądy ekspertów na sprawy przeznaczenia, sukcesu i powodzenia.

W miarę lektury stanie się jasne, że szczęście nie jest kwestią przypadku, lecz daniem z trzech składników, które w kulturze japońskiej uważa się za kluczowe:

- 1. WYSIŁEK.** Wracając do *ganbatte* – nie ma lepszego losu niż ten, którego jesteśmy kowalami. Nieustanny wysiłek – słynny japoński *kaizen* – to warunek posuwania się naprzód i osiągania dobrych wyników.

2. **WIEDZA.** Znajomość praw będących kluczem do sukcesu, decydujących o tym, że zarabia się pieniądze bądź je traci, to drugi filar powodzenia. Na końcu książki znajdziecie listę publikacji poświęconych tym zagadnieniom.
3. **WIARA.** Jak mówi popularne powiedzenie, wiara czyni cuda. Trzecim składnikiem powodzenia jest przekonanie, że to, do czego dążymy, jest wykonalne. Nie sposób osiągnąć czegoś, co wcześniej nie wydawało się nam realnym celem.

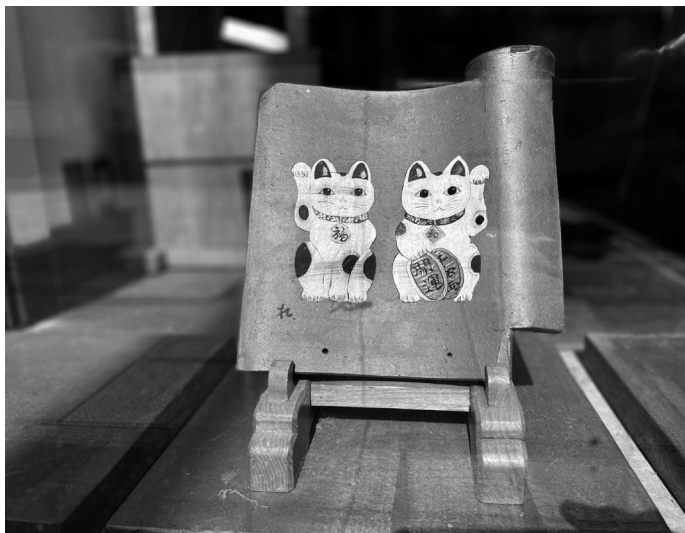
Te trzy podstawowe komponenty pozwolą nam kierować swoim losem i nadawać życiu pożądany kształt.

Jeśli uważnie przeczytacie tę książkę i – choćby w niewielkim stopniu – zastosujecie w swoim życiu proponowane w niej rytuały, rady i techniki, na zmianę nie będziecie musieli długo czekać.

Witajcie w uniwersum *maneki-neko*!

Nobuo Suzuki

W dalszej części książki postaram się przybliżyć niektóre z wymienionych niżej symboli i przesądów.

JAPOŃSKIE SYMBOLE I PRZESĄDY DOTYCZĄCE POWODZENIA

<i>Maneki-neko</i>	Figurka kota z uniesioną łapą.
<i>Daruma</i>	Pozbawiona źrenic lalka przedstawiająca Bodhidharmę. Wypowiadając życzenie, należy namalować jej jedną źrenicę. Drugą domalowuje się po osiągnięciu celu.
<i>Omikuji</i>	Rodzaj horoskopu zapisanego na skrawku papieru. Zawiera on informację o tym, jaki los czeka nabywcę (<i>zły, zwyczajny, szczęśliwy</i> czy <i>bardzo szczęśliwy</i>), i kilka zdań na temat tego, czego może się on spodziewać w przyszłości.
<i>Ema</i>	Drewniane tabliczki, na których można zapisywać swoje pragnienia.
<i>Ehomaki</i>	Sushi maki – zgodnie z tradycją należy je jeść w dniu Setsubun, zwracając się w określonym kierunku, który zmienia się każdego roku.
<i>Koinobori</i>	Dekoracje w kształcie karpia rozwieszane w parkach i na brzegach rzek z okazji Dnia Dziecka. Symbolizują zdrowie dzieci. Legenda głosi, że karp pływający pod prąd może zmienić się w smoka.

<i>Omamori</i>	Amulety ochronne. Sprzedaje się je w sanktuariach i świątyniach. Zazwyczaj zapewniają określony rodzaj ochrony, na przykład przed problemami w małżeństwie, wypadkami samochodowymi itp.
Lalki na Hina Matsuri	Lalki, które ofiarowuje się w święto Hina Matsuri (Dzień Dziewczynki). Według mitologii choroby i zły los mogą być przenoszone z dzieci na lalki.
<i>Senzaburu</i>	W dosłownym tłumaczeniu znaczy to „tysiąc papierowych żurawi”. Dekoracja z nawleczonych na nitkę żurawi origami. Legenda głosi, że ten, kto wykona z papieru tysiąc tych ptaków, może prosić bogów o co tylko zechce, a jego życzenie się spełni.
Zobaczyć rankiem pająka	Ujrzenie pająka z samego rana uważa się za dobry znak.
Duże płatki uszu	Siedem japońskich bóstw szczęścia przedstawianych jest jako postacie o wielkich uszach, przede wszystkim Daikokuten. Dlatego panuje przekonanie, że duże uszy przynoszą szczęście.

JAPOŃSKIE SYMBOLE I PRZESĄDY DOTYCZĄCE NIEPOWODZENIA

Cyfry 4 i 9	Jednym ze sposobów wymawiania liczby cztery w języku japońskim jest „shi”, co brzmi tak samo jak rzeczownik „śmierć”. W przypadku dziewiątki źródłem negatywnych skojarzeń jest możliwość wymówienia tego liczebnika jako „ku”. Takie samo brzmienie ma czasownik „cierpieć”.
Gwizdanie w nocy	Panuje przekonanie, że gwizdanie w nocy przyciąga węże. Mówi się, że w przeszłości za pomocą gwizdów porozumiewali się między sobą złodzieje i bandyci.
Leżenie po posiłku	Znane przysłowie japońskie mówi: „Jeżeli będziesz się kładł po posiłku, żeby odpocząć, zamienisz się w krowę”.
Obcinanie paznokci wieczorem	Yotsume 夜爪 (obcinać paznokcie wieczorem) wymawia się tak samo jak yotsume 世詰め (twoja śmierć się zbliża).

ETYMOLOGIA POMYŚLNOŚCI

W języku japońskim występuje szczególnie bogactwo słownictwa odnoszącego się do szczęścia i losu. W tym rozdziale przyjrzymy się znaczeniom tych pojęć i ich związkom z różnymi tradycjami odzwierciedlającymi sposób myślenia Japończyków.

Zacznijmy od krótkiego wprowadzenia do *un* i *fuku*.

運

Un – szczęście lub przeznaczenie

Znak *un* (運), oznaczający „szczęście” lub „przeznaczenie”, występuje w wielu słowach opisujących różne poziomy pomyślności, na przykład:

Kouun (幸運) – szczęśliwy los

Kyōun (強運) – bardzo szczęśliwy los

Fuun (不運) – zły los

Znak *un* występuje ponadto w jednym z przysłów, które omawia się z uczniami w japońskich szkołach:

un mo jitsuryoku no uchi (運も実力のうち). Tłumaczy się je następująco: „Szczęście jest również jedną z naszych zdolności”.

福

Fuku – los

Fuku (福) to kolejny znak o zbliżonym znaczeniu. Można go tłumaczyć jako „los”. Jednym z pierwszych słów, jakie poznaje osoba ucząca się języka japońskiego, jest *koufuku* (幸福) – radość. Wydaje się interesujące, że rzeczownik „radość” w języku japońskim zawiera znak oznaczający „los”.

Wyrażenie *fuku wo yobu* (福を呼ぶ) oznacza dosłownie „wołać szczęście”. Sugeruje ono możliwość podjęcia inicjatywy lub działania polegającego na przyzywaniu szczęścia.

Młódzież posługuje się ponadto anglicyzmami:

Rakku (ラック) – szczęście; rzeczownik *luck* wymawiany po japońsku.

Rakki (ラッキー) – „szczęściarz” lub „szczęśliwy”; przymiotnik odnoszący się do osoby (mającej szczęście) lub przedmiotu (który je przynosi); odpowiednik *lucky* w języku angielskim.

CZTERY TYPY POMYŚLNOŚCI

*Odkryłem, że im ciężiej pracuję,
tym bardziej sprzyja mi szczęście.*

Charles Franklin Kettering
(jeśli nie podano inaczej, wszystkie
teksty obcojęzyczne w przekładzie
tłumaczki lub nieznanego autorstwa)

